

v belgickém Kleine Brogel. Po celá devadesátá léta tvořily Su-25 páteř bitevního letectva ČR a SR. I když přístrojové vybavení odpovídalo době vzniku, patřil Su-25 mezi nejlepší bitevní typy na světě. Kromě širokého spektra moderní a velmi účinné munice se také vyznačoval vysokou bezpečností a nenáročností provozu i velmi odolnou konstrukcí. Typ Su-25 znamenal ohromný přínos i pro domácí průmysl. Po svolení sovětské strany byly zahájeny generální opravy draků v Trenčíně, motory se posílaly do Malešic. Po rozpadu federace si celkem 39 Su-25K a dva Su-24UBK rozdělily nástupnické státy. Česká republika si ponechala 24 Su-25K a jeden Su-25UBK, na Slovensko přelétlo dvanáct Su-25K a druhá spárka. České Su-25 se posléze přesunuly na základnu v Náměšti nad Oslavou, kde létaly až do vyřazení v roce 2000. Změna politické orientace ČR vedla k přehodnocení výzbroje letectva. Ruská technika v podobě Su-22 a Su-25 měla být nahrazena lehkými bitevníky L-159 Alca. Su-25 byly postupně vyřazovány a přelétávány k dlouhodobému uskladnění na základně v Přerově. Po vyřazení Su-22 jejich roli převzaly opět L-39ZA, protože první „alky“ k útvaru přišly až ve druhé polovině roku 2000. Některé rozebrané letouny putovaly v letech 2003 a 2004 do výrobního závodu v gruzínském Tbilisi, kde část z nich podstoupila částečnou přestavbu na modernizovanou verzi Su-25SM. Poté byly zařazeny do výzbroje gruzínského letectva. Většina z nich byla zničena během rusko-gruzínské války v roce 2009. V muzeu VHÚ v pražských Kbělicích, ve Vyškově, Hradci Králové a v Technickém muzeu v Brně jsou uchovány celkem čtyři stroje tohoto letounu.

Základní technický popis

Su-25K je jednomístný (vyjma cvičných variant) dvoumotorový podzvukový bitevní hornoplošník celokovové poloskořepinové konstrukce. V přední se nachází bloky elektroniky a jednomístný pancéřovaný pilotní prostor přístupný odklápěcím překrytem. Pilot sedí na vystřelovacím sedadle K-36. Ke střední části trupu jsou připevněna křídla ve tvaru lichoběžníku. Zád' trupu zakončuje svislá ocasní plocha se směrovkou a vodorovné ocasní plochy. Tříbodový

zatahovací podvozek se skládá z předové nohy uložené v přední části trupu a ze dvou hlavních noh.

Pohon Su-25 obstarávají dva dvouhrádelové jednoproudé motory R-95Š bez komory přídavného spalování. Motory jsou uloženy v samostatných gondolách po stranách trupu. Oba jsou skloněny o 2° vzad, aby proud spalin nepoškozoval ocasní plochy. Tah každého motoru dosahuje maximálně 41 kN.

Výzbroj letounu tvoří pevně instalovaný kanon GŠ-2-30 ráže 30 mm v levé spodní části přídě se zásobou 250 nábojů a kombinace řízené a neřízené munice (raketové bloky, bomby, řízené protizemní rakety) na deseti podkřídelních závěsnících, z nichž poslední pár je určen pouze pro samonáváděcí rakety R-60.

Text a foto: Jakub Fojtík

Hlavní takticko-technická data:

Délka trupu	15,53 m
Výška trupu	4,80 m
Rozpětí křidel	14,36 m
Prázdná hmotnost	9 185 kg
Vzletová hmotnost	17 350 kg
Maximální rychlost	975 km/h
Dostup	7 000 m
Dolet (s PPN)	1 950 km

Útočná puška 5,56×45 mm CZ 805 BREN A1/A2

Základní výzbroj prakticky všech moderních armád tvoří dlouhé automatické (plnosamočinné) zbraně, pro které je v NATO užíván termín útočné pušky. V naší armádě se jedná o typ CZ 805, který byl nedávno zaveden do výzbroje.

Naše armáda byla donedávna vyzbrojena automatickou zbraní, která nesla označení samopal vzor 58. Z něho vyplývá, že byla zavedena do výzbroje v roce 1958. Ani v současnosti ji nelze označit za vysloveně zastaralý typ, zvláště při použití různých doplňků. Podle vedení AČR se však jednalo o anachronismus, který kolidoval s potřebou vyzbrojení vojáků komfortnějším základním druhem pěchotní zbraně, který by používal munici 5,56×45 mm zavedenou jako základní ve většině armád NATO. Objevoval se požadavek na schopnost střelby dvourannými dávkami. Dále vyvstávala stále aktuálnější potřeba podvěsného granátometu, který se stává snad nejoblíbenější zbraní pěšáka současnosti. Nová zbraň měla svojí modulární konstrukcí z hlediska možnosti používání nábojů různých ráží umožnit plnění širokého spektra úkolů v různých druzích misí. K tomu slouží především možnost výměny hlavně a několika dalších dílů přímo na základně.

Zbraň má dvě základní provedení, a to útočná puška CZ 805 A1 a karabína CZ 805 A2. Jedná se o unifikovaný modulární zbraňový systém pro náboje rozměrů 5,56×45 mm NATO nebo 7,62×39 mm vz. 43. Změnu ráže dovozuje možnost výměny hlavní pro uvedené, případně i jiné typy nábojů. Nasazení různých druhů zásobníků umožňuje výměnná zásobníková šachta. Napínací páku

závěru lze jednoduše přemístit z pravé na levou stranu zbraně, což zvyšuje komfort z hlediska užití leváky. K výrobě hlavních dílů jsou použity lehké slitiny, ocel a plastické hmoty.

Součástí dodávky je kromě 6 687 útočných pušek a 1 250 karabin v ráži 5,56 mm celkem 397 podvěsných granátometů CZ 805 G1, 7 937 průhledových zaměřovačů kolimátorového typu ZD-Dot, 1 386 noktovizních zaměřovačů NV-Mag3, 1 386 zvětšovacích modulů DV-Mag3, 1 386 duálních laserových zaměřovačů/osvětlovačů DBAL-A, 1 758 450 nábojů M885/ss109, 771 600 nábojů svítících M856, 12 845 nábojů HE-FRAG92 a 6 850 HE-DP 92 do podvěsných granátometů, 68 souprav náhradních dílů 1 : 100, 16 souprav pro zbrojře, 43 soupravy náhradních dílů a provozní, výcviková a technická dokumentace v tištěné i elektronické podobě.

Technický popis CZ 805 BREN A1 a A2

Útočná puška s ukončeným vývojem ráže 5,56×45 mm NATO CZ 805 BREN A1 je automatická ruční palná zbraň schopná střílet dávkami, omezenými dvourannými dávkami a jednotlivými ranami, s účinným dostřelem na pozemní a vzdušné cíle do 500 m, vybavená sklopnými, mechanickými stranově i výškově rektifikovatelnými mířidly s dálkovým rozsahem 100–500 m, s přesností střelby jednotlivými ranami do 4 MOA (srovnávací měřítko přesnosti pušky – 1 MOA znamená rozptyl 29 mm na vzdálenost 100 m). Zbraň umožňuje střelbu cvičnými, redukovanými a speciálními náboji, a to s minimálním dovybavením zbraně.

Automatika zbraně je založena na odběru prachových plynů z hlavně s pístovým mechanismem. Systém závěru uvádí do chodu píst, na který tlačí plyny odebírané z hlavně při výstřelu. Množství plynů ovlivňuje dvoustupňový

stavitelný regulátor. Základní část automatiky zbraně tvoří nosič s otočným závorníkem. Závěrový mechanismus je při výstřelu uzamčený.

Spuštěadlo tvoří samostatný odnímatelný blok, jehož hlavními součástmi jsou spouštěvý mechanismus s přerušovačem a čtyřpolohový přepínač režimu střelby. Pažba je sklopná otočením vpřed doprava a zároveň teleskopicky stavitelná. U zbraně je zabezpečeno zachycení závěru v zadní poloze po vystřelení nábojů ze zásobníku.

Útočná puška je vybavena 30ranným schránkovým zásobníkem z transparentního plastu s možností průběžné kontroly počtu nábojů v zásobníku bez jeho vyjmutí ze zbraně. Konstrukce zásobníků umožňuje jejich spojení pomocí odnímatelných plastových spon. Ke každé zbrani bude dodáno osm zásobníků, jejich uložení po dvou je řešeno v pouzdrech z impregnované textilie. Textilie pouzder splňuje ochranné, maskovací a další požadavky dle ČOS 108001. Pouzdra zásobníků lze variabilně spojovat v jeden celek se zachováním standardní fixace na křížovou vazbu.

Zbraň umožňuje vedení střelby při všech možných bojových činnostech, za použití prostředků individuální ochrany proti zbraním hromadného ničení zavedeným v ozbrojených silách ČR, při použití zimních doplňků, balistické ochrany jednotlivce a ochranných taktických brýlí, za hraničních klimatických a bojových podmínek. Puška CZ 805 je vybavena rozhraním Picattiny rail dle MIL STD 1913, na horní, spodní a obou bočních plochách, umožňujícím připevnění variabilního příslušenství, jako optických a zaměřovacích přístrojů (průhledový zaměřovač kolimátorového typu, zvětšovací modul, noktovizor), nebo měřících, značkovacích a osvětlovacích zařízení. Rozhraním Picattiny rail dle MIL STD 1913 je zabezpečeno i připevnění podvěsného granátometu a jeho zaměřovače. Ústí hlavně je standardně přizpůsobeno pro uchycení tlumiče plamene, násadce pro cvičnou střelbu a tlumiče hluku výstřelu.

Zbraň umožňuje vedení palby ze standardizovaných střelen zavedených bojových vozidel. Balistická životnost hlavně je

garantována na minimálně 20 000 výstřelů, technická životnost pušky jako celku minimálně 20 let. Zbraň je spolehlivá, bezpečná při používání a manipulaci. Její poruchovost je garantována do 0,2 % bez započítání vad vlivem střeliva. Zbraň splňuje požadavky na spolehlivou funkci ve ztížených podmínkách (prach, bláto, přechodové teploty) dle AC 225/D14, TPVD 637 – 81. Střelbu je možné spolehlivě vést standardizovanými náboji (NATO) se všemi typy střel. Povrchová ochrana zbraně zajišťuje minimální odrazivost světelných zdrojů a odolnost proti ořezu, korozi, sladké i slané vodě, vlhku, agresivním látkám a produktům vznikajícím při střelbě za použití konzervačních prostředků schválených k používání v ozbrojených silách ČR. Na zbrani nejsou žádné ostré hrany a výrazné výstupky (plochá zbraň) kromě Picattiny rail dle MIL STD 1913. Všechny ovládací prvky jsou dostupné a mají plynulý chod. Zbraň s použitím části spodního rozhraní Picattiny rail umožňuje připevnění přídatné rukojeti, například jako ovládacího prvku systému modulárního bojového kompletu V21, bez negativního vlivu na možnost a komfort vedení střelby. Součástí zbraně je tříbodový univerzální popruh. Jeho uchycení neovlivňuje ovládání ani střelbu. Materiály použité u zbraně a optických zařízení jsou nehořlavé, případně mají zvýšenou odolnost proti hoření, jsou nárazuvzdorné a mají vysokou odolnost proti mechanickému poškození. Teplo vznikající při střelbě je odváděno tak, aby neobtěžovalo střelce. Základní rozebírání a složení zbraně pro běžnou údržbu je možno provést bez jakýchkoli nástrojů. Prostředky pro údržbu, odstranění jednoduchých závad a podporu výcviku jsou součástí příslušenství zbraně (mosazný kartáček, oko vytěráku, lankový vytěrák, olejníčka, univerzální klíč a násadec pro cvičnou střelbu v textilním obalu – pytlíku). Identifikace zbraně je zajištěna výrobním číslem na jejích hlavních dílech a označením výrobce na pouzdru. Balení zbraně je zajištěno v černých plastových přepravních uzamykatelných obalech s obsahem 5 ks zbraní s úplným příslušenstvím, kolimátorem, útočným nožem a zásobníky včetně pouzder. Obal splňuje požadavky na stohovatelnost podle normy ČSN 269030 (maximálně 8 vrstev), ochranu zbraní před poškozením a znehodnocením. Obal má zajištěny prvky identifikace. Útočná puška ve zkrácené verzi ráže 5,56×45 mm NATO s ukončeným vývojem CZ 805 BREN A2 je automatická ruční palná zbraň schopná střilet dávkami, omezenými dvourannými dávkami a jednotlivými ranami. Konstrukčně a funkčně je shodná s verzí útočné pušky ve standardní délce CZ 805 BREN A1, od které se odlišuje zkrácenou hlavní, z toho se odvíjejícím účinným dostřelem pouze do 400 m a nižší hmotností kompletu zbraně.

Text: Martin Koller
Foto: Jan Kouba

Základní takticko-technická data:

Ráže	5,56×45 NATO
Počet drážek	6
Stoupání drážek	178 vpravo
Délka hlavně	360 mm / 277 mm
Délka zbraně se vztyčenou ramenní opěrou	915 mm / 782 mm
Délka zbraně se sklopenou ramenní opěrou	670 mm / 587 mm
Délka zbraně se vztyčenou ramenní opěrou a nasazeným útočným nožem	1 050 mm / 835 mm
Šířka zbraně se vztyčenou ramenní opěrou	77 mm
Šířka zbraně se sklopenou ramenní opěrou	112 mm
Výška zbraně se zásobníkem a bez mířidel	260 mm
Teoretická rychlost střelby	710 až 810 ran/min
Účinný dostřel	500 m / 400 m
Přesnost střelby jednotlivými ranami	do 4 MOA
Hmotnost zbraně bez zásobníku a popruhu	3,580 kg / 3,390 kg
Hmotnost zbraně s plným zásobníkem a popruhem	4,265 kg / 4,075 kg
Hmotnost prázdného zásobníku	0,195 kg
Hmotnost plného zásobníku	0,570 kg
Hmotnost brašny s prázdnými zásobníky	1,300 kg
Hmotnost brašny s plnými zásobníky	2,800 kg
Hmotnost útočného nože CZ 805	0,385 kg
Hmotnost útočného nože s popruhem a pouzdrem	0,985 kg
Balistická životnost hlavně útočné pušky	min. 20 000 výstřelů
Poruchovost (bez započítání vad střeliva)	do 0,2 %
Technická životnost zbraně jako celku	min. 20 let
Rozsah pracovní teploty	od -50 °C do +50 °C
Počet nábojů v zásobníku	30 ks

Nový rok – nová kariéra

Již 2. ledna 2013 do tříměsíčního základního výcviku do Vyškova nastoupilo 107 nových vojáků z povolání, z toho čtyři ženy. Navíc nastoupilo také 17 budoucích příslušníků aktivní zálohy OS ČR a přímo k útvarům pět vojáků, kteří do Vyškova na jednoměsíční zdokonalovací kurz nastoupili 7. ledna.

Režim platil už od prvního dne, a tak byl nástup přesně v půl osmé. Noví vojáci z povolání byli podle abecedy rozděleni do čtyř skupin. Jednotlivci postupně procházeli prezencí, kontrolou dokladů a poté například i změnou zdravotního pojištění. Následně byli vybaveni výstrojnými body a čipovou kartou ke vstupu do areálu Velitelství výcviku – Vojenské akademie. Při opuštění sálu, kde probíhaly nástupní formality, si nováčci odebrali stravu – teplé šunkové klobásky, které v předšálí s chutí spořádali, a studený balíček k večeři.

Venku mezitím začalo sněžit a citelně se ochladilo, ale na odhodlání nových vojáků to nic neubralo. První skupina byla před vstupní budovou připravena k přesunu do výstrojního skladu. Disciplinovaně ve tvaru pod vedením instruktorů dorazili na místo. Po skupinkách si pak přebírali nejdříve drobné, ale užitečné věci, jako například „ešus“, polní láhev, přebor, utěrky, rukavice, kuklu nebo kartáče na obuv a šaty. Poté vystoupali o patro výš, kde absolvovali výstrojní kolečko – od pokrývek hlavy přes obuv po polní a sportovní až po nepočítatelné množství součástek polního stejnozkroje. Za pomoci pracovníků skladu si každý vše pečlivě vyzkoušel. Důkladnost byla na místě, protože nevhodná velikost bot se může v terénu pořádně vymstít.

Po ukončení základního výcviku nastoupí většina vojenských profesionálů k jednotlivým útvarům 4. brigády rychlého nasazení, po sedmi k 7. mechanizované brigádě a 25. protiletadlové raketové brigádě a třináct vojáků posílí řady Hradní stráže.

Začátek nového roku – začátek nové kariéry, kariéry profesionálního vojáka. Všem, kteří si tuto cestu vybrali, přejeme do základního výcviku hodně sil, psychickou pohodu a dobrou fyzickou kondici.

Připravila mjr. Monika Blaschkeová

Vydává MO ČR
Odbor komunikace a propagace
Tychonova 1, 160 01 Praha 6
IČO 60162694
www.army.cz

Redakce
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Telefony: 973 215 553
973 215 786
Fax: 973 215 933
E-mail: areport@centrum.cz

Šéfredaktor: Jan Procházka

Grafická úprava: Andrea Bělohávková

Kresby: Jiří Král

Jazyková korektura: Jiřina Švarcová,
Jaroslav Pajer

Foto na titulní straně: mjr. Jindřich Plescher

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje
OKP MO – produkční oddělení
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Olga Endlová, tel. 973 215 563

Tisk: EUROPRINT, a. s.

Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Uzávěrka čísla: 11. 1. 2013

Toto číslo vyšlo dne: 16. 1. 2013

Kontakty do redakce

Šéfredaktor

Jan Procházka
telefon: 973 215 553
mobil: 724 033 407
e-mail: jan_prochazka@klikni.cz

Redaktoři

Martin Koller
telefon: 973 215 572
mobil: 724 071 112
e-mail: kollermartin@seznam.cz

Pavel Lang
telefon: 973 215 868
mobil: 724 002 623
e-mail: pavellang@centrum.cz

Vladimír Marek
telefon: 973 215 648
mobil: 724 033 410
e-mail: v.mare@post.cz

Grafik

Andrea Bělohávková
telefon: 973 215 786
mobil: 601 579 644
e-mail: andrea.belohlavkova@seznam.cz

Informace pro autory

Aby mohla redakce proplatit honorář za zveřejnění příspěvek, musí ji autor zaslat tyto údaje:

- jméno a příjmení,
- datum narození (NE rodné číslo!),
- údaj, zda jde o VZP, o. z., AZ anebo osobu mimo resort,
- adresu bydliště.

V případě VZP, o. z. i přísl. AZ dále:

- číslo VÚ či VZ a město posádky,
- číslo RFO, který je vyplácí.

V případě osoby mimo resort:

- číslo účtu, na který má být poslán honorář,
- název a číslo banky,
- na faxové č. 973 215 933 poslat kopii průkazního listku k tomuto účtu.

Tyto údaje je účelné uvádět současně se zasílaným článkem. Není v silách redakce je zpětně zjišťovat.